

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kjersti Alne Solberg, 73 19 92 84

Høringsinnspill - forslag til endringer i forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen

Viser til høring fra Landbruks- og matdepartementet datert 18.12.2018 vedrørende forslag til endringer i forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen.

Fylkesmannen i Trøndelag ser positivt på at man nå ser på regelverket som regulerer svine- og fjørfeproduksjonen og endrer dette. Både for å ivareta formålet med regelverket, om å legge til rette for spredning av produksjonen på flere enheter, og for å få bedre verktøy for å styre strukturutviklinga i næringa er dette positivt. Videre er det behov for å få en bedre markedsbalanse, som i lang tid har vært utfordrende på svin. Også i så måte tror vi at endring av regelverket vil være fornuftig.

Fylkesmannen i Trøndelag støtter forslaget om å regulere svineproduksjonen gjennom omsatte, slaktede, destruerte avlspurker i tillegg til innsatte. Vi vil imidlertid påpeke at en regulering gjennom antall omsatte smågris per år kunne være vel så godt egnet, men vi ser at dette ikke er en del av mandatet for utredningen.

I forhold til modeller for innfasing av det nye regelverket mener Fylkesmannen i Trøndelag at alternativ 1, en prosentvis reduksjon over en periode, er det beste alternativet for svinenæringa samlet sett. Dette vil forholdsvis raskt gi en redusert produksjon. Alternativ 2, at de identifiserte engangspurkeprodusentene kan fortsette produksjonen som før til et gitt tidspunkt, vil være enklest å forvalte. Ulempen med det siste alternativet er at det vil ta lengre tid å få en nedgang i produksjonen som er viktig for å få en bedre markedsbalanse. Med bakgrunn i denne drøftingen velger Fylkesmannen i Trøndelag å støtte alternativ 1. Ved innføring av det nye regelverket kan det oppstå særlige tilfeller hvor det kan være behov for unntak. Det bør blant annet vurderes om de engangspurkeprodusentene som har stor gjeldsbelastning som følge av betydelige investeringer i driftsbygningen de senere år, bør innvilges en noe forlenget midlertidig konsesjon (lenger enn til 2021). Skal dette innføres, er det imidlertid av avgjørende betydning at dette blir håndterbart for forvaltningen gjennom et tydelig og forvaltbart regelverk. En eventuell forlenget midlertidig konsesjon bør uansett ikke være vesentlig lenger enn 2021.

Produsenter som baserer seg på bruk av engangspurker er fra departementet definert som produsenter som utrangerer mer enn 140 avlspurker i året. Fylkesmannen mener dette balanserer

de ulike hensyn som skal ivaretas på en god måte, og støtter dette forslaget. Fylkesmannen mener det er viktig at grensa ikke settes høgre enn 140.

Definisjonen berører mange foredlingsbesetninger og også en del formeringsbesetninger i Trøndelag. Det er i høringen foreslått egne grenser for formeringsbesetninger (175 utrangerte purker) og foredlingsbesetninger (300 utrangerte purker). Det er delte meninger i svinemiljøet om det er rett og om det er behov for å særbehandle formerings- og foredlingsbesetningene. Fylkesmannen i Trøndelag støtter imidlertid forslaget om egne grenser for foredlings- og formeringsbesetningene.

I forhold til kontroll vil det være viktig at det til enhver tid finnes oppdaterte offentlige lister over hvilke besetninger som omfattes av unntakene. Vi støtter at et slikt register skal administreres av Landbruksdirektoratet. Videre bør det sies noe om hvordan disse besetningene skal håndteres dersom de mister sin status, skal det da f.eks. innvilges en midlertidig konsesjon for en kortere periode?

Utrangerte avlspurker innføres som et nytt begrep i regelverket. Begrepet omfatter «enhver avhending av avlspurkene, enten de slaktes, destrueres eller omsettes med eller uten vederlag». Det er viktig at dette tas med i forskriften. Fylkesmannen er usikker på om det vil være mulig å få gode nok data som grunnlag for kontroll for destruerte dyr. En alternativ måte å gjøre dette på er å operere med en fast prosentsetning for dødelighet, eventuelt med en dispensasjonsadgang i særlige tilfeller.

Det vil også i fortsettelsen være viktig at det er produsenten som skal godtgjøre at det ikke foreligger forhold som utløser konsesjonsplikt.

Landbruksdirektoratet skriver i sitt høringssvar at de oppfatter at det kan være en viss risiko for omgåelse av de foreslåtte innstrammingene ved at engangspurkeprodusenter omorganiserer eksisterende produksjon til purkering, og at de dermed fortsatt kan utrangere et høyt antall avlspurker. Fylkesmannen i Trøndelag er enig i dette. Det er viktig at departementet ivaretar at dette ikke blir en åpning i regelverket. Fylkesmannen i Trøndelag er opptatt av at lovendringen ikke må stimulere til etablering av flere purkeringer. Forøvrig viser vi til Landbruksdirektoratets høringsinnspill på dette punktet.

I forhold til satser for standardisert erstatning er det foreslått at det skal skilles mellom produksjoner som foregår i én eller flere driftsbygninger samt over eller under 20 % av grensen. Fylkesmannen i Trøndelag tror at det kan være behov for noe nyansering på dette punktet. Regelen er vel tenkt å gjelde for driftsfellesskapsakene så vidt vi kan forstå. I grove trekk vil det da kunne være enten to eller flere produsenter som samarbeider om en produksjon (i flere hus) eller det kan være en produsent som i realiteten driver flere konsesjoner (i et eller flere hus). Med de økte konsesjonsgrensene på kylling m. m. som kom i 2015 ser vi at noen produsenter nå driver en konsesjon i flere hus. Slike produsenter er vel ikke tenkt omfattet av «over 20 % regelen»? Skulle disse produsentene ha en overproduksjon over 20 % bør det være den høyeste satsen som skal legges til grunn ved standardisert erstatning. Store fjøs som er bygget for en produksjon av engangspurker rammes heller ikke av definisjonen to eller flere bygninger. Det bør derfor inn en presisering utover to eller flere driftsbygninger, for eksempel i forhold til at det er flere konsesjoner eller flere produsenter som er involvert i produksjonen. Vi støtter for øvrig forslaget om en oppsplitting av satsene, vi tror at dette er avgjørende for forvaltning av regelverket framover.

Fylkesmannen i Trøndelag støtter den foreslåtte endringen om at det bare er produksjon av slaktekylling, kalkun og slaktegris som skal kunne reguleres med 15%-regelen over en toårsperiode.

Det er foreslått å innvilge en midlertidig konsesjon til 2021 for produsenter som i 2017/2018 utrangerte flere avlspurker enn det som følger av de nye foreslåtte grensene. Fylkesmannen i Trøndelag mener dette er avgjørende for å kunne følge opp og kontrollere at nødvendig nedtrapping gjennomføres.

Vi støtter departementet i at de nye reglene bør tre i kraft så raskt som mulig.

Med hilsen

Tore Bjørkli (e.f.)
Landbruksdirektør
Landbruksavdelingen

Anstein Lyngstad
Seksjonsleder jordbruk
Landbruksavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent